

Yttrande över betänkandet Utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9), Utbildningsdepartementet

Region Kalmar län har fått möjlighet att yttra sig över betänkandet Utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning- långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammet (SOU 2024)).

En reform för hållbar klinisk utbildning i samverkan bör genomföras (VULF-avtal)

Linnéuniversitetet är Region Kalmar läns viktigaste aktör för kompetensförsörjningen av sjuksköterskor. Det är fortsatt viktigt med en stark koppling mellan Region Kalmar län och Linnéuniversitetet. Region Kalmar län tillhör sydöstra sjukvårdsregionen medan Linnéuniversitetet tillhör södra och sydöstra sjukvårdsregionen. Hur de regionala noderna delas upp blir därför en viktig fråga.

Det finns både för och nackdelar med ett avtal för vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning (VULF-avtal). Om VULF-avtalet kommer underlätta för regionen att ta emot studenter från andra lärosäten än vad nuvarande avtal säger är det en fördel. En farhåga är att olika nationella och regionala avtal riskerar att slå ut varandra. Om ett nationellt VULF-avtal införs är det viktigt att avtalet innehåller beskrivning om ansvar, kostnad och genomförande av hälsodeklaration och vaccination av studenter.

En viss vägledning nationellt kring rutin för beställning och administration kan behövas, men det finns olika regionala förutsättningar som behöver kunna beaktas tillsammans med lokala lärosäten.

En grundlig analys av den finansiella ersättningen behöver göras. Tillräckligt hög ekonomisk ersättning är nödvändigt för att finansiera administration runt systembehörigheter, kort, huvudhandledartid, handledartid och övrig administration som exempelvis studierektorer.

Viktigt att ett VULF-avtal utvecklar VFU och dess stödstrukturer.

Ett nationellt IT-stöd för hälso- och sjukvårdsutbildningar bör utvecklas och implementeras

För Region Kalmar läns del är det av största vikt att ett IT-stöd omfattar alla studerandekategorier som finns i verksamheterna.

Universitetskanslerämbetet (UKÄ) kan inte utforma ett system för andra utbildningsformer än universitet/högskolor. Systemet måste även passa exempelvis utbildningar från gymnasium, Komvux, folkhögskola och yrkeshögskola.

Utredningen föreslår att IT-stödet drivs från lärosätet, vilket blir en risk då Region Kalmar län kommer behöva ha flera utbildningsanordnare och studerandekategorier i samma system. IT-stödet behöver därför utformas så att fler utbildningsanordnare och studerandekategorier kan kopplas på. Som det nationella förslaget är utformat är IT-systemet enbart mot sjuksköterskor. Då kommer andra parallella system behövas för att hantera andra studerandegrupper vilket kräver utökning av resurser för administrativ hantering.

All VFU-statistik tas ut från nuvarande system vilket gör det nödvändigt med ett likvärdigt system och kunna fortsätta följa statistik. Det är också viktigt att kunna ha kvar historiken.

Det är viktigt att IT-stödet utformas att motsvara regionernas behov och regler för IT-säkerhet. Om IT-stödet inte uppfyller behoven kommer det inte användas.

Det är vidare viktigt att ett nationellt system inte tillåter fri bokning av VFU-platser eftersom lediga platser idag fördelas utifrån dialog med lokalt lärosäte. Platser ska kunna fördelas till lokala studenter och lokalt lärosäte i första hand.

En generisk modulbaserad handledarutbildning bör utformas

Det är mycket positivt med en generisk modulbaserad handledarutbildning. Viktigt med likvärdighet när studenter från olika lärosäten tas emot.

Det är positivt med en mindre omfattande handledarutbildning som grund för att få fler att gå utbildning. Med möjlighet till påbyggnad för de som vill fördjupa.

Harmonisering av bedömningsmetod och bedömningskriterier för verksamhetsförlagd utbildning bör främjas

Förslaget är mycket positivt. Det är viktigt att kunna förlita sig på att blivande medarbetare genomgått likvärdiga bedömningskriterier under utbildningen för att säkra en likvärdig kompetens. Det bör vidare vara enkelt att byta utbildningsort.

Regioner och kommuner bör erbjudas stöd för att inkludera verksamhetsförlagd utbildning vid konkurrensutsättning av tjänster

För att möta upp det ökade behovet av VFU-platser kan det vara nödvändigt att även privata vårdgivare erbjuder VFU. Region Kalmar län ser positivt på utredningens förslag.

Sverige bör arbeta för en förändring av artikel 31 i yrkeskvalifikationsdirektivet gällande klinisk utbildning

Många nyutexaminerade sjuksköterskor behöver mycket introduktion för att bli trygga i sjuksköterskerollen. Att öka VFU under utbildningen är ett sätt att förbereda för yrket.

Genomtänkt och planerad simulering kan ge mer kunskap till studenter än att gå i en verksamhet där de kanske inte får se lika mycket och skulle därför vara ett bra komplement till VFU.

En lagfäst skyldighet för regioner och kommuner att medverka i utbildning bör inte införas

En dialog och samverkan mellan utbildare och regioner är viktigt. Skyldigheten bör inte regleras i lag.

En skyldighet för privata vårdgivares medverkan i utbildning bör inte regleras i lag

Region Kalmar län ställer sig bakom utredningens förslag att inte reglera i lag. Det bör regleras genom avtal mellan regionen och den privata aktören.